

Jeuk is misschien wel de meest voorkomende huidklacht ter wereld en kan variëren van een milde prikkel tot een allesoverheersende en tot wanhoop drijvende sensatie. Zorgverleners hebben vaak de grootste moeite om de oorzaak te vinden (medicijngebruik, interne ziekten, huidaandoeningen, afwijkende laboratoriumuitslagen...) en ondertussen wil de patiënt van de jeuk af. Maar hoe? Tijdens dit tweede Jeukcongres besteden we aandacht aan dit grote en vaak onderschatte probleem, en gaan we in op nieuwe ontwikkelingen, op jeuk als gevolg van aandoeningen van het zenuwstelsel, kanker, bestjes en/of geneesmiddelen, op jeuk in relatie tot intimiteit en seksualiteit en op jeuk in de palliatieve fase. En uiteraard komen de verpleegkundige interventies daarbij aan bod.

Na afloop ben je onder meer op de hoogte van:

- hoe een ervaringsdeskundige met jeuk omgaat
- welke nieuwe ontwikkelingen er zijn
- wat je kunt doen bij jeuk bij kanker
- wat jeuk en seksualiteit met elkaar te maken hebben
- of en welke rol voeding speelt bij jeuk
- wat je kunt doen bij jeuk in de terminale fase en
- welke verpleegkundige interventies je kunt inzetten.

Programma

09.30 uur **Ontvangst met koffie en thee**

10.00 uur **Welkom.** *Dagvoorzitter Marcellino Bogers*

10.10 uur **Opening.** *Bing Thio, dermatoloog, Erasmus MC, Rotterdam (videoboodschap)*

10.15 uur **Nieuwe ontwikkelingen rondom jeuk.** *Patrick Kemperman, dermatoloog, AMC, Amsterdam*

Jeuk of pruritus is erg lastig te omschrijven. Jeuk is een gewaarwording die veelal wordt gedefinieerd met 'de sensatie in de huid die uitlokt tot krabben'. Jeuk is misschien wel de meest voorkomende huidklacht ter wereld en kan variëren van een milde prikkel tot een allesoverheersende en tot wanhoop drijvende sensatie. Tijdens deze presentatie wordt ingegaan op de actuele ontwikkelingen rondom dit symptoom besproken.

10.50 uur **Neuropathische en fantoomjeuk: jeuk als gevolg van aandoeningen van het perifere of centrale zenuwstelsel.** *Patrick Kemperman, dermatoloog, AMC, Amsterdam*

De oorzaak van chronische jeuk ligt niet altijd in de huid. Zo kunnen bijvoorbeeld aandoeningen van de zenuwen ervoor zorgen dat prikkels niet goed meer worden doorgegeven, of dat er zelfs een verkeerd signaal wordt afgegeven, bijvoorbeeld jeuk of pijn. Bij onverklaarbare jeuk moet ook aan neuropathische jeuk worden gedacht. Het behandelen van neuropathische jeuk is een therapeutische uitdaging; antihistaminica, corticosteroiden en de meeste pijnstillers zijn grotendeels ondoeltreffend. In deze lezing worden de oorzaken van neuropathische jeuk besproken en aanbevelingen gegeven voor behandeling.

11.25 uur **Pauze**

11.55 uur **Jeuk bij kanker.** *Marcel Bekken, dermatoloog AMC en VUmc, Amsterdam*

Jeuk is een verschijnsel dat heel veel voorkomt en voor de betrokken patiënt heel onprettig kan zijn. Het is bekend dat gegeneraliseerde jeuk een voorbode kan zijn van een (hematologische) maligniteit en dat een jeukende moedervlek een teken kan zijn van maligne ontaarding. Toch zal jeuk meestal een andere oorzaak hebben is in slechts een minderheid een echte voorbode van kanker. Aan de andere kant zien we bij mensen die een vorm van kanker hebben zeer regelmatig jeukende huidafwijkingen ontstaan. Dit kan als reactie op de behandeling zijn, maar ook door het falen van de lever en/of de nieren. Nieuwe behandelmethoden zoals immunotherapie en de zogenaamde doelgerichte medicijnen geven zeer vaak huidreacties die jeuken.

12.30 uur **Een ervaringsdeskundige met jeuk aan het woord**

13.00 uur **Lunch**

- 13.45 uur **Jeuk als bijwerking van geneesmiddelen.** *Gerda Weits, beoordelaar, PR & communicatie, Bijwerkingencentrum Lareb, 's-Hertogenbosch*
Verpleegkundigen en verzorgenden spelen een belangrijke rol bij het zien van bijwerkingen. Waarom is het belangrijk deze te herkennen? Waarom is het belangrijk bijwerkingen te melden? Welke jeukklachten kunnen een bijwerking zijn en bij welke geneesmiddelen komen ze voor? Tijdens deze presentatie krijg je antwoord op deze en andere vragen.
- 14.20 uur **Jeuk en intimiteit/seksualiteit.** *Egbert Kruijver, seksuoloog NVVS, Seksuologiepraktijk, Nieuwegein*
Jeuk en seksualiteit, wat hebben zij gemeen? Is jeuk een station tussen pijn en genot? Leidde jeuk tot de ontdekking van het masturberen? En wat als jeuk de seks verstoort? Of is jeuk een symptoom van verstoorde seks? Egbert Kruijver neemt je mee op rondreis in de wondere wereld van de seksuele jeuk.
- 14.55 uur **Pauze**
- 15.20 uur **Jeuk in de palliatieve fase.** *Drs. Ginette Hesselmann, MSc, verpleegkundig specialist & klinisch epidemioloog, UMC Utrecht*
Jeuk in de palliatieve fase kan een lastig probleem zijn. Jeuk kennen we vaak als bijwerking of als complicatie bij verschillende ziektebeelden. Een systematisch aanpak, in afstemming met de patiënt, kan ook in de palliatieve fase leiden tot vermindering van klachten. De spreker geeft inzicht in deze systematische aanpak en neemt u mee in de huidige stand van zaken van de aanpak van jeuk in de palliatieve fase.
- 15.55 uur **Over de vlo, neet, schaam-, hoofd- of andere luis, en aarswormpjes... wie kent ze niet?** *Ron Legerstee, consultant Wound Healing & Tissue Repair, Sneek*
Alleen al het lezen van de diereennamen hierboven zal bij menigeen spontaan jeuk doen ontstaan. De jeuk die door de beestjes zélf wordt veroorzaakt is echter allerminst spontaan. Die jeuk lijkt eerder een weloverwogen keuze te zijn van hen die wij ervaren als 'ongedierte'. De ontstane jeuk verandert namelijk het gedrag van het slachtoffer, zodat het diertje zijn cyclus verder kan doorlopen of vervolmaken... In woord en beeld worden de interacties tussen belager en belaagde geduid.
- 16.30 uur **Afsluiting en borrel**

Praktische informatie

Organisatie

Dit congres wordt georganiseerd door Congressen MetZorg, www.congressenmetzorg.nl

Voor wie, wanneer & waar

Het congres is bestemd voor alle verpleegkundigen en verzorgenden en vindt plaats op woensdag 30 mei 2018 van 9.30-16.35 uur in ReeHorst, Ede. Congrescentrum ReeHorst ligt op vijf minuten loopafstand van NS-station Ede-Wageningen. Ook is er voldoende parkeergelegenheid (gratis).

Kosten

Tot en met 25 april 2018 € 175,- excl. btw, na 25 april € 195,- excl. btw. De toegangsprijs is inclusief koffie/thee, een lunch, een afsluitende borrel, een congresmap en de hand-outs van de lezingen.

Aanmelden en annuleringsvoorwaarden

Je kunt je aanmelden tot 23 mei 2018. Bij annulering wordt € 25,- excl. btw in rekening gebracht. Annuleren kan alleen schriftelijk. Op en na 23 mei is annuleren niet meer mogelijk, wel kun je je toegangsbewijs overdragen aan een ander. Je toegangsbewijs wordt je uiterlijk vijf dagen voor het congres per post toegestuurd. **Meld je aan via www.congressenmetzorg.nl.**

Accreditatie

Accreditatie wordt aangevraagd bij het Accreditatiebureau Kwaliteitsregister V&V en Register Zorgprofessionals voor 5 punten.

Informatie

Heb je vragen over het congres of over je aanmelding? Bel dan met Congressen MetZorg, 030-7512487. Of stuur een e-mail naar info@congressenmetzorg.nl.